

3 Kända ombyggnader, förändringar och underhållsarbeten

3.1 Källor och litteratur

Byggnadsregistret RAÄ, 2003. Utdrag ur byggnadsregistret. www.raa.se.

Kilström, B. I. 1969. Riala kyrka. *Upplands kyrkor*. Konsthistorisk vägledning. Del X. Stiftsrådet i Uppsala ärkestift. Uppsala 1969.

Sockenbeskrivning över Riala. Riala Socken av Åkers Skeppslag, Del 1. Stockholm 1958.

SSLM. Stockholms läns museums arkiv.

Wallström, E. 2003. Byggnadsantikvarie, Stockholms läns museum.

Vennberg, E. & Bohrn, E. 1950. *Sveriges kyrkor (64)*. Curman & Roosval (red.) Konsthistoriskt inventarium. Uppland. Band 1. Häfte 4. Åkers skeppslag. Stockholm 1950.

3.2 Kronologisk förteckning

Period Årtal	Händelse	Källa
1200-talets slut	Långhuset uppförs. Oklart om sakristian är äldre, yngre eller samtida med långhuset. Långhuset har sannolikt trätunnvalv och rundbågiga fönster.	Kilström s 235, Vennberg & Bohrn s 643
1400-talets början	Vapenhuset byggs.	Vennberg & Bohrn s 643
1300-1400-tal	Det trekopplade fönstret på korets östgavel förses med en glasmålning på det mellersta av fönstren.	Vennberg & Bohrn s 612
1460-70-tal	Vapenhusets valv tillkommer samtidigt som det vidgas åt väst. Långhusets trätunnvalv ersätts med ribbvalv av tegel.	Vennberg & Bohrn s 643
1460-70-tal	Kyrkans stjärnvalv slås.	Vennberg & Bohrn s 616
1460-80-tal	Figur- och ornamentikmålningar tillkommer.	Vennberg & Bohrn s 624
1500-1600-tal	Målningarna på kortravéns östvägg tillkommer.	Vennberg & Bohrn s 624
1600-tal	Kyrkan får en sluten bänkinredning.	Kilström s 236
1700-talets förra hälft	Vapenhusets och sakristians ursprungliga fönster ändras.	Vennberg & Bohrn s 613
1722	Ett nytt fönster tas upp på kyrkans norra sida i mitt-travén.	Vennberg & Bohrn s 613

1723	Tegelgolvet i kyrkgången repareras.	Vennberg & Bohrn s 616
1725	Ett nytt fönster tas upp på sydsidan i kortravén.	Vennberg & Bohrn s 613
1734-36	Predikstolen färdigställs och målas.	Vennberg & Bohrn s 628
1749	Läktarfönstret tas upp. Det trekopplade korfönstret muras igen och ett nytt, runt fönster tas upp ovanför det igenmurade. Samtliga kyrkans fönster breddas och görs stickbågiga med skränande smygar i murens inre och yttre liv.	Vennberg & Bohrn s 613
1749	Målningarna överkalkas.	Vennberg & Bohrn s 620
1754	Sandsten huggs till kyrkgolvet.	Vennberg & Bohrn s 616
1796-97	Altarbord och ring tillkommer.	Vennberg & Bohrn s 625
1801	Altarbord och ring förgylls.	Vennberg & Bohrn s 625
1822-24	En järnbeslagen dörr sätts in i sakristians medeltida dörröppning.	Vennberg & Bohrn s 613
1842	Orgelläktaren byggs.	Vennberg & Bohrn s 630
1892-93	Fönstren ändras under restaurering till ett medeltidsimiterande utseende.	Vennberg & Bohrn s 612
1893	Korfönstret får en enkel glasmålning, övriga fönster får rutor av s.k. katedralglas.	Vennberg & Bohrn s 612
1893	Vapenhuset får dubbeldörrar med glasfönster.	Vennberg & Bohrn s 613
1893	Nya golvplank läggs.	Vennberg & Bohrn s 616
1893	Kyrkans målningar tas fram och restaureras.	Vennberg & Bohrn s 620
1893	Bänkarna ändras från slutna till öppna och målas bruna. Även orgelläktaren brunmålades i likhet med bänkarna, men musiktroféerna och listverket fick behålla sin förgyllning.	Vennberg & Bohrn s 628
1893	Orgelläktaren får nya träpelare samt förgyllt listverk.	Vennberg & Bohrn s 630
1894	Väggarna spritputsas utvändigt med slätputsade omfattningar kring fönster och dörr.	Vennberg & Bohrn s 611
1900	Foten tjärstryks.	Vennberg & Bohrn s 611
1939	Södra väggens fönster vidgas något och förses med svartlodsbehandlade glas med inskriptioner.	Vennberg & Bohrn s 612
1939	Nya golvplank läggs.	Vennberg & Bohrn s 616
1939	Sakristians valv friläggs i och med att innertaket tas bort.	Vennberg & Bohrn s 617

1939	En äldre dörr sätts in i vapenhuset.	Vennberg & Bohrn s 618f
1939	Nya innerfönster tillkommer. Kalkmålningarna rengörs och konserveras. Kyrkan förses med centralvärme.	Vennberg & Bohrn s 620
1939	Predikstolen målas om i skärt med marmorering i svart, vitt och rött. Samtliga medeltida träskulpturer konserveras.	Vennberg & Bohrn s 628
1944	En relief i keramik av Gunnar Palmgren sätts upp ovanför dörren till vapenhuset.	Vennberg & Bohrn s 613
1953	De öppna bänkarna målas om.	Sockenbeskrivning över Riala
2000	Invändig upprustning: rengöring och lagning av puts i långhus och vapenhus; rengöring, lagning och restaurering av altartavla, predikstol, skulpturer m.m.	SSLM dnr 1997:137